

DE STATU, ET CONDITIONE BONARUM
animarum post mortem.

DISTINCTIONIS QUADRAGESIMÆ-QUINTÆ SYNOPSIS.

*Viventum peculas animis prodesse quibusdam,
Si tamen hoc ipsum promeruerit prius.*

Sic incipit : *Præterea sciendum est.*

Sic terminat : *Qui suffragiis Ecclesiæ juvantur.*

I. **C**onnectitur hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de qualitatibus resurgentium, eisque omnibus ad resurrectionem pertinentibus; sed in præsentî determinat de resurgentium remuneratione, præmio quippè, & pœnâ, quibus post mortem homines afficiendi sunt : ergo rectè inter se hæc coherent distinctiones.

2. Consequentia probatur : Præmium, & pœna, quibus hominum merita, & demerita rependenda sunt post mortem, necessariò præsupponunt eorum resurrectionem, juxta illud, reddet unicuique secundum opera ejus; sed Magister in superiori distinctioe egit de qualitatibus resurgentium, eisque omnibus ad resurrectionem pertinentibus : ergo modo in præsentî determinare de justâ remuneratione præmii, vel pœnæ, secundum quòd referunt meritum, aut demeritum, reverà est rectum servare ordinem.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ ostendit Magister, qualiter animæ decedentes è corporis ergastulo, quàm citò ad diversa receptacula transeant, secundum sua merita, vel demerita. In secundâ verò declarat, quomodò suffragia Ecclesiæ, & fidelium profint animabus justorum. In tertiâ autem, & ultimâ statuit, quomodò beati in patriâ pro nobis preces coram Domino fundant.

4. PRO PRIMÆ igitur partis clarâ indagine, hoc primum præfigitur theoremata : *Quamprimum anima à suis separantur corporibus, illico pro suorum meritorum mercede ad diversa transeunt receptacula.* De hoc

hoc ergò animarum recessu à corporibus, in duplici alloquitur sensu in conclusione Magister. Primò, ab instanti mortis ad resurrectionem generalem mortuorum usque. Secundò, ab ipsâ resurrectione, sive post judicium universale. His sic obiter prælibatis.

5. Probat primò assumptum Magister ex Augustino tract. 49. sup. Joan. dicente : *Omnes animæ, cum de hoc sæculo exierint, diversas habent receptiones. Bonæ habent gaudium; malæ verò tormenta;* sed dum ex animabus ab hoc quamprimum emigrantibus sæculo, bonæ habeant gaudium, malæ verò tormenta, protinùs omnes ad diversa transeunt receptacula : igitur animæ, illicò à recessu corporum, in sua loca confugiunt, quatenus unaquæque præmio, vel pœnâ digna censetur.

6. Secundò ex eodem Augustino in Enchir. cap. 109. probat iis expressis verbis : *Tempus, quod inter hominis mortem, & ultimam resurrectionem interpositum est, animas abditis receptaculis continet, sicut unaquæque digna est vel requie, vel ærumna.* Ergo quia animæ ab instanti mortis ad ultimam resurrectionem usque, in abditis continentur receptaculis, prout unaquæque benè, aut malè in hac vitâ se gessit.

7. Tertio etiam suaderi poterat ex illo Lucæ cap. 16. *Mortuus est dives, & sepultus est in inferno.* Et paulò post : *Ne veniant in locum hunc tormentorum.* Sed locus, sive damnatorum receptacula est infernus, qui verè est tormentorum locus : ergo reproborum animæ subito à corporum recessu in sua confugiunt loca, sive receptacula, infernum quippè, qui verè ab omnibus autumatur tormentorum locus.

8. Quarto ratione deducitur ex appositis probatio : A mortis instanti hominum confert Deus eorum animabus pœnam, aut gloriam, prout benè, aut malè in hac mortalium vitâ unaquæque se gessit : ergo necessariò sunt eis assignanda loca aliqua, sive receptacula, in quibus morentur usque ad universale judicium, experiamurque ibi præmium, aut supplicium; sed post Christi Domini primum adventum, animarum receptacula sunt paradysus, infernus, lymbus, & purgatorium : ergo illicò à mortis puncto defunctorum animæ in hac se recipiunt loca, pro eò quòd unaquæque digna sit pœnâ, vel requie, quatenus sortita est in carne dum adhuc in vivis ageret.

9. Sed oppones : Ab instanti mortis ad ultimam resurrectionem usque, animæ continentur in abditis receptaculis pro eò quòd unaquæque sortita est in carne dum viveret : ergo post resurrectionem ultimam, aut alia erunt receptacula pro animarum sorte, aut prima omninò deficient. Non secundum, aliàs Cælum, & infernus in nihilum abirent : ergo alia post resurrectionem generalem assignari debent habitacula distincta ab his, quæ modò extant.

Ref.

10. Respondetur, quod licet receptacula animarum modò dicantur abdita, non ideò alia nova post iudicium sunt à Deo constituenda, sed eadem erunt ante, & post iudicium. Hæc etenim, quæ modò abdita, & incognita sunt nobis, post iudicium, & resurrectionem erunt omnibus manifesta, & nota. Et ratio præcipua est, ut fides locum habeat, quæ est de non visis; undè meremur, dum fidem de Cælo, & inferno habemus, cum jam non videamus, juxta illud Joannis 20. *Beati enim, qui non viderunt, & crediderunt.* Post iudicium verò non erit fides, sed evidentia; proindeque receptacula illa omnibus innotescunt.

11. Ex his deducit Magister, quod peractâ generali mortuorum resurrectione, peccatoribus pœna, justis verò augebitur gloria. Quod etiam ipsius Augustini corroborat testimonio sup. 1. ad Thessal. cap. 4. sic alloquentis: *Sed cum facta fuerit resurrectio, & honorum gaudium amplius erit, & malorum tormenta graviora, quando cum corpore torquentur.* Ergo sicut expletâ ultimâ mortuorum resurrectione, pœna malorum accrescet; ita gloria, seu ingens beatorum gaudium plus perficietur.

12. Idipsum ratione illustratur: Peractâ omnium universali resurrectione, unicuique in propriâ carne, prout in hæc vitâ se gessit, sive secundum opera ejus reddet Dominus pœnam, & gloriam; sed ab instanti mortis ad resurrectionem generalem usque, non in corpore, sed in animâ solùm receperunt mercedem suam, gloriam quippè, sive pœnam: ergo cum utraque post iudicium finale debeat redundare in resurgentium corpora, in quibus illam antea experti non sunt, hinc est, quod peccatoribus pœna, justis verò augebitur gloria.

13. Sed dices: Gaudium beatorum ex visione beatâ consequitur, eò quod sit unum ex ejus præcipuis attributis; sed visio beata tota tribuitur animæ, & non corpori: ergo si animæ sunt in statu comprehensionis, completæque visionis, quemadmodum post iudicium finale erunt, non est ex quo earum gaudium sit augendum: ergo perperam statuitur à Magistro, quod beatorum gaudium erit intensius in resurrectione, & post, quam fuerit ante.

14. Respondetur negando Minorem, & duplicem Consequentiam. Quia estò gaudium, quod ex visione, & fruitione beatâ consequitur, non augeatur intensivè post ultimam mortuorum resurrectionem; tamen extensivè augetur, eò quod gloria, sive beatorum gaudium in eorum foelicissima corpora perfundatur. Undè, cum beatorum corpora à generali mortuorum resurrectione, & non antea sint dotibus gloriosis ditata, ideò benè sustinet Magister, quod beatorum gaudium erit

erit majus extensivè à resurrectione, & deinceps, quam fuerit ante. Et hæc de primâ distinctionis parte sufficiant.

15. PRO SECUNDÆ verò partis ostensione, hoc secundum statui. ut theoremata: *Illi, de orationibus, suffragiis, elemosynisque Ecclesiæ, & fidelium in suis receptaculis hoc lucrum reportant, qui hic, talia, ut eis prodessent, meruerunt.* Hoc firmat Magister primò Divi Augustini auctoritate in Enchir. cap. 10. sic alloquentis: *Negandum non est, defunctorum animas pietate suorum viventium relevari, cum pro illis sacrificium mediatori offertur, vel elemosynæ sunt in Ecclesiæ. Sed hæc eis tantum profunt, qui cum viverent, hæc sibi, ut postea possent prodesse, meruerunt.* Ergo defunctorum animæ, quæ puniendæ sunt, juvari poterunt per Ecclesiæ suffragia, fideliumque elemosynas, illæ scilicet, quæ in præsentî vitâ, ut juvarentur, meruerunt, quælibet pro modo suo.

16. Sed ut rem hanc exactiùs, profundiusque perpendat Magister, triplicem animarum differentiam statuit in textus litterâ. Aliæ enim sunt valdè bonæ, ut quæ de corpore egredientes, illic recipiuntur in Cælum: Aliæ verò sunt summe malæ, illæ quippè, quæ corporibus exuta, statim in infernum detrahuntur: Aliæ demùm sunt mediocriter bonæ, quæ etsi prædestinatæ sint ad gloriam, indigent tamen purgari temporali pœnâ, antequàm visione, & fruitione beatâ potiantur; hæcque ab instanti recessus à corpore, reverà ad purgatorium confugiunt; sed ex hoc triplici animarum statu clarè deducitur, quod nec primæ, nec secundæ animarum differentie, sed tertiæ tantum proficiant Ecclesiæ, fideliumque elemosynæ, orationes, & suffragia: ergo.

17. Minorem sic detegit, probatque Magister quoad primam partem. Illæ animæ suffragiis Ecclesiæ, sive fidelium elemosynis juvari non indigent, quæ nullâ egent purgari pœnâ; imopotius à separatione corporis statim in Cælum evolant; sed animæ valdè bonæ nullâ egent purgari pœnâ, eò quod quamprimùm egrediuntur è corpore, recipiantur in cælestem paradysum: ergo hæc prima animarum differentia suffragiis Ecclesiæ, sive fidelium elemosynis, & orationibus fulciri non indiget.

18. Quoad secundam verò partem etiam probat Minorem Magister: Illæ animæ elemosynis, & orationibus fidelium, necnon Ecclesiæ suffragiis indigent, sed tamen illis juvari non possunt, quæ à mortis instante ad æternam damnationem è vestigio transeunt; sed damnatorum animæ corporibus exuta statim in infernum mittuntur: ergo hæc secunda animarum differentia licet Ecclesiæ, fideliumque orationi-

nibus, eleemosynis, & suffragiis indigeant; tamen ipsis juvari nullatenus possunt, cum nulla sit in inferno redemptio.

19. Eandem Minorem quoad tertiam partem etiam similiter probat Magister: Animæ illæ indigent, & juvari possunt orationibus, & suffragiis Ecclesiæ, & fidelium, quæ etsi prædestinatæ ad gloriam existant, tamen pœnâ aliquâ temporali, priusquam beatitudine potiantur, egent purgari; sed animæ mediocriter bonæ, est de suâ æternâ salute sint securæ dum è corporibus migrant, tamen aliquâ indigent purgari temporali pœnâ: ergo suffragiis Ecclesiæ, fideliumque eleemosynis, & orationibus hæc tertia animarum differentia indiget, juvari que potest.

20. Unde consentaneè iis deducit Magister, quod ea suffragia, quæ pro primis offeruntur, cum ipsis non proficiant, nec ab eis juvari possint, solum conferunt in gratiarum actionem. At, quæ pro secundis exhibentur, eò quod illis indigeant, quanvis ipsis non prodeant, sunt in viventium solatium. Demum, ea vota, & suffragia, quæ pro tertiis, sive purgatorii animabus applicantur, sunt in propitiationem, cum illis indigeant, simulque ad eis auxilium valeant fortiri.

21. Tertio in theorematis tutamen sic prosequitur Magister: Quod ex traditione, usuque universalis Ecclesiæ dignè, & laudabiliter extat à fidelibus receptum, haud dubiè ab omnibus est credendum; sed quod animabus defunctorum, quæ pœnâ aliquâ temporali purgari indigent, sint Ecclesiæ, fideliumque suffragia valdè proficua, est ab omnibus receptum ex inconcusâ traditione, & usu universalis Ecclesiæ: ergo orationes, eleemosynæ, & suffragia Ecclesiæ, & fidelium profunt defunctorum animabus, qui ita vixerunt in mundo, ut possint hæc utilia esse post mortem.

22. Quarto ex Augustino in litterâ lib. de verb. Apost. ferm. 17. *Injuria est pro Martyre orare in Ecclesia, cujus nos debemus orationibus commendari; pro aliis autem defunctis oratur.* Ergo ideo injuria est, pro Martyribus in Ecclesiâ orare, quia nec suffragia ipsis proficiunt, nec eis indigent; sed aliæ defunctorum animæ suffragiis, orationibus, & fidelium eleemosynis indigent, ipsisque valdè proficiunt pro alicujus temporalis pœnæ solutione, & in Ecclesiâ pro eis orare non est injuria: ergo illi de fidelium, Ecclesiæque suffragiis lucrum reportant in purgatorio, qui in hæc vitâ talia meruerunt, ut illic eis prodesse.

23. Sed dices: Orationes, sive suffragia, quæ pro valdè bonis offeruntur Deo, sunt gratiarum actiones, ut innotescit ex litterâ; sed qui gratias agit Deo pro Martyribus, nullam ipsis præstat injuriam;

ergo nulla injuria irrogatur Martyribus dum in Ecclesiâ pro eis oramus, suffragiaque pro ipsis offerimus Deo.

24. Confirmatur: Quod licet nobis desiderare, reverà fas est nobis petere; sed Martyrum honorem, omniumque Sanctorum religiosum cultum licet nobis desiderare: ergo & orare in Ecclesiâ pro ipsorum honore erit nobis licitum; sed dum hoc censetur nobis licitum, nulla est injuria pro Martyribus orare in Ecclesiâ: ergo pro Sanctis, aliisque valdè bonis possimus sacra libamina in Ecclesiâ offerre, precesque pro eis coram Domino iteratò fundere.

25. Respondetur, Augustinum in litterâ perbellè negare non esse nobis licitum, imò valdè indecorum Sanctis, Martyribusque, ut pro ipsis in Ecclesiâ Deo preces, & orationes fundantur. Nam, tunc pro alicujus salute exoramus, dum de illius assequutione nobis profectò non constat: Cum ergò de salute æternâ, beatitudineque perfectâ, & consummatâ Martyrum nulli dubitare liceat; sic nec pro eis orare. Qui enim orat pro Sanctis, videtur præsumere, quod non sint in æternâ gloriâ; proindeque ipsis injuriam irrogat. Tunc demum orationes, quas Deo in Ecclesiâ pro salute alicujus offerimus, dicuntur gratiarum actiones, quando Ecclesia de illius salute probabiliter dubitare potest.

26. Ad confirmationem ferè id ipsum cum Augustino respondetur. Quia non censetur, nos illicitas tentare vias, dum honorem, cultumque Martyrum, aliorumque Sanctorum peroptamus; quia dum hoc petimus, non ipsis Sanctis petimus; sed petimus nobis, ut innotescat eorum virtus perfecta, excelsumque meritum, sitque nobis affectio bona ad laudem divinam, sive ipsorum. Si autem aliquis insinat, hoc verè esse pro Martyribus exorare, dicimus, Augustinum non sic esse capiendum, cum, juxta ejus augustissimum sensum, orare pro aliquo, sit petere ejus salutem, sive accelerationem salutis, quod sic non congruit Martyribus.

27. Quintò tandem ex ipsius Augustini jam allegati doctrinâ probatur: Impium, nefandum censetur, credere sacra Ecclesiæ libamina pro defunctorum animabus oblata esse ficta, simulata, & vana; sed dum vana, & simulata Ecclesiæ libamina pro defunctis non creduntur, vera, & efficacia arbitrantur: ergo cum ea suffragia maximè commendat Ecclesia pro defunctorum animabus, nullus è Catholicorum agmine ambigere poterit, quin ipsis proficiant.

28. Sed oppones: Sacrificium altaris est unum ex septem Sacramentis Ecclesiæ; sed Ecclesiæ Sacramenta non profunt homini nisi in statu meritorio, & viatoris: ergo sacra Ecclesiæ libamina, sive altaris

sacrificia non prosunt defunctorum animabus, quæ sunt extra viæ meritique statum: ergo si alia Sacramenta non sunt animabus post mortem proficua, undè est, quòd hoc altaris divinum Sacramentum animabus proficiat?

29. Respondetur negando Consequentiam. Nam Sacramentum altaris aliter vivis, aliter mortuis proficuum censetur. Vivis enim est utile sub ratione Sacramenti, & cibi; mortuis verò prodest sub ratione sacrificii. Quatenus est Sacramentum, cibatur, confertque gratiam, & perfectionem manducanti; quatenus autem est sacrificium, Deum placat, ut poenarum acerbiter animabus inflictam remittat.

30. Undè Sacramenta alia defunctis non prosunt, præter altaris Sacramentum; quia illa respiciunt actum in personam, vel circa personam, ut liquet in baptismo, quò nemo baptizari potest, nisi qui præfè est in salutarem aquam demergi: At sacrificium est actus pro personam, ideoque pro aliis applicari potest; quemadmodum Christus Dominus obtulit se Patri pro illis, qui fuerunt, & qui futuri sunt; sic similiter Sacramentum, sive altaris sacrificium prodest animabus defunctorum, qui ex hac migrarunt vitâ.

31. Postea Magister, ut textus litteram amplius exornet, alia his consona subjungit, nempe, funerales pompas, præclaraque mausolea ad animas defunctorum nihil conferre, sed solum ad vivorum solatium. Quod primò probat Magister Divi Augustini conspicuam autoritate lib. de curâ pro mort. cap. 2. dicente: *Pompa funeris, agmina exequiarum, sumptuosa diligentia sepultura, vivorum sunt qualiacunque solatia, non adiutoria mortuorum.* Ergo fastus, & pompæ, quæ passim sunt in exequiis, solum ad vivorum solatium, non autem ad mortuorum suffragium aliquantulum conferunt.

32. Secundò probat speciosam rationem: Nam si sepulcrum preciosum aliquid prodest impio, oberit pio velle, & abjectum; sed oppositum deprehendimus in divite purpurato, & Lazaro mendico, ut expressè constat ex Lucâ cap. 16. ergo quia funerales pompæ, præclaraque & sumptuosa mausolea nihil juvant defunctorum animas. Minorem probat: Nam dives sepultus est in inferno, Lazarus autem in sinu Abraham: ergo quia sepulcrum pretiosum nihil prodest impio; ac proinde funerales pompæ potius ad vivorum solatium, quam ad mortuorum suffragium proficua arbitrantur.

33. Sed oppones: Funerum pompæ, & magnifica mausolea ad mortuorum suffragia nihil conferunt? ergo nullas debemus impendere curas in his, quæ ad sepulturam spectant; sed mortuos sepelire, mausoleo-

soleaque extruere, inter bona opera computantur tum à sacra Scripturâ, tum à Sanctis Patribus, ut claret de corporibus Patriarcharum, & præsertim de ipsius Christi Domini Corpore; nam qui ista fecerunt, maximis celebrantur encomiis: ergo quia funerales pompæ, præclaraque & magnifica mausolea multum conferunt ad juramen animarum defunctorum.

34. Respondet Magister negando primam, & ultimam Consequentiam. Quia, etsi funerum pompa, & magnifica mausolea non sint in defunctorum animarum subsidium; tamen decentem curam defunctis exhibere, laudabile est, & pium, eò quòd conferat ad pietatem, & lenimentum mœroris viventium: Ast ea, quæ adjuvant spiritus defunctorum, scilicet oblationes, orationes multò observantius procurent.

35. Præterea, duo ad rem hic proponit dubia Magister. Primò, an ex duobus cum æquali merito, & demerito defunctis, altero divite, pro quo plura specialia offeruntur suffragia; altero paupere, pro quo nulla specialia, sed communia tantum oblata sunt, æqualiter conferant in amborum juvamen? Et duplici respondet viâ Magister, pro plenâ dubii solutione.

36. Primò, quòd tantum prosunt sola generalia suffragia pauperi ad solutionem poenæ, quantum generalia, & specialia sunt diviti proficua ad eandem solutionem. Quod satis claret: Nam suffragiorum applicatio pro poenarum solutione fit à Deo juxta merita hujus vitæ; sed merita hujus vitæ æqualia ponuntur in paupere ac divite: ergo tantum prosunt sola generalia suffragia pauperi, quantum generalia, & specialia diviti pro poenarum solutione.

37. Secundò, aliâ respondet viâ Magister, quòd dives non erit ampliori gloriæ mercede remunerandus, quanvis sit celeriori absolute purgandus. Quod etiam liquet: Nam merces gloriæ solum secundum merita confertur; solutio verò temporalis poenæ fidelium suffragiis acceleratur; sed poenarum temporalium solutio celeriori cursu properat, dum pro eâ suffragia generalia, simulque specialia applicantur, quam dum solum generalia, & non specialia offeruntur: ergo si pro divite generalia, simulque specialia offeruntur; & pro paupere generalia solum, & non specialia, reverà pro poenarum solutione non ipsis æquè proficiunt suffragia, quanvis pro æqualitate mercedis gloriæ conferant.

38. Secundum dubium sic à Magistro proponitur: An, qui suffragiis indigent, & morientur in ipso consummationis sæculi articulo, quando ulterius suffragia impendi non poterunt, utrum tales salvabuntur?